

הגזול ומאכיל

פרק עשירי בבא קמא

קית.

עין משפט
נר מצוה

קטן א מיי פ"א מהל'
גולה ואכילה ה' ז
סוג עשין עג טו"ש"ע ח"מ
ס"י שסו ספ"ד ז נרד אלפס
כאן ובכ"מ פ"ג דף פז.
ושם כל הסוגיא:
קטן ב מיי פ"ג מהל'
מלוה וזה ה' ח
סוג עשין דף טו"ש"ע ח"מ
ס"י עד ס"א:
ק"ו ג מיי פ"ג מהל'
שאלה ופקדון ה' יא
סוג עשין כח טו"ש"ע ח"מ
ס"י רגל ספ"ק ז:
ק"ח ד מיי פ"ג מהל'
מלוה וזה ה' ח
סוג עשין דף טו"ש"ע ח"מ
ס"י עד ספ"ק א:
ק"ט ה מיי פ"ג מהל'
שאלה ופקדון ה' יא
סוג עשין כח טו"ש"ע ח"מ
ס"י רגל ספ"ק א:
ק"י ו מיי פ"ג מהל'
הג"ה וס"י רגל ספ"ק א:
ק"ב ז ח מיי פ"א מהל'
טוען ומטען ה' ט
סוג עשין אה טו"ש"ע ח"מ
ס"י עה ספ"י ו ס"י שפה
ספ"ק ז בהג"ה:
ק"ב ט י מיי פ"ג מהל'
סוג שס טו"ש"ע
ח"מ ס"י עה ספ"י ט:
ק"ג כ ל מיי פ"ד מהל'
גביהה ה' יב סוג
עשין עה טו"ש"ע ח"מ ס"י
שנה ספ"ק ז:

והלה אומר איני יודע. פי' אם הפקיד אלני אלני יודע
אם החזרתי לך חייב לכ"ע כמו רישא דמתני' ולסיפא
דמתני' הוא דמדמה לה בסמוך:

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

ר"ב נחמן ור"ב יוחנן אמרי פטור. וק"ל כרז נחמן דדיני ופירש
בקותרס דמשביעין אותו שזענת
היסת שאין יודע דלא עדיף מאילו היה
כופר לגמרי ונראה דסובר בקוטרס
כלישנא קמא דרז נחמן דפרק
שזענת הדיינין (שזענת מ: ושם מה.
ד"ה מאן) דלרישא דקמני התם מנה
לי צידך אין לך צידי כלום פטור
קאמר רז נחמן ומשביעין אותו
שזענת היסת אלל איכא דמתני לה
אסיפא אמנה לי צידך ואל"ן הן למחר
אל"ן מנהו לי נחמיו לך פטור דדוקא
בסיפא דליכא דררל דממונא קאמר
ר"נ דמשביעין אותו שזענת היסת
אלל ארישא לא וכן נראה הלכה כלשון
הראשון דלישנא קמא סממא דגמרא
קאמר אלל לישנא דגמרא רז פשיטא
הוא דמתני לה ובפ"ק דב"מ (דף ה.
ושם ד"ה אין) גבי ההוא רעיא מיימי
נמי לישנא קמא דר"נ אלל ר"מ
אומר דמספק אין לחייבו שזענת
היכא דליכא דררל דממונא כיון שיש
צ' לשונות ובפ"ק דב"מ (שם) ללא
דוקא נקט לישנא קמא דהא התם
איכא דררל דממונא דלתו סהדי
דאכיל תרי מינייהו ושמע ר"י שר"מ
היה מניח דלייני לחייב היכא דליכא
דררל דממונא רק שזענת לא היה
רוצה לדון כן היכא דמורה שחייב
לו אלל שטוען לו פרעתי ראה ר"י
(ה) ר"מ לחייב שזענת אע"ג דליכא
עדים דהיה הודאה והיה יכול
לכפור בשעה שטוען שפרעתי ואמר
דחשיב ספיר דררל דממונא כמו
היה דנחמיו לך פטור דצחק הודאה
יש עדים ולפי פשט הלכה משמע
דלמאן דמתני אסיפא חשיב לה דררל
דממונא משום דליכא עדים דהודאה
שאל"ל אמתול הן ואין יכול עתה
לכפור ורז האי גאון פי' כמו כן
דלא משביעין ליה היכא דליכא
דררל דממונא ומיהו משמתינ ליה
על תנאי שיהא צעמחא אם הוא
חייב ואינו מודה לו:

שלא לדעת מנין נמי לא צריך.

והא דאמר ר' אלעזר לעיל
בבבבב (ד' ז) הכל צריכין דעת צעלים
חוץ מהשבת אכילה אין צ"ל דפליג
אהא אלל יש לפרש הכל צריכין
דעת צעלים היכא דהוי דעת חוץ
מהשבת אכילה שאין צריך אפי' היה
לדעת שידוע שאכדה לו אותה אכילה:
מאי

פרה רבוצה בו ושטפה גהר דר' אלעזר
למעמיה ורבנן למעמיהו: **מתני'** הגזול את
חבירו יאו שהלוה הימנו יאו שהפקיד לו
בישוב לא יחזיר לו במדבר: **גמ'** ורמינהו
מלוה משתלמת בכל מקום אבידה ופקדון
אין משתלמין אלא במקומן אמר אביי ה"ק
ימלוה ניתנה ליתבע בכל מקום אבידה
ופקדון לא ניתנו ליתבע אלא במקומן:
על מנת לצאת במדבר: פשיטא ולא
צריכא דאל"ל ליהוי האי פקדון גבך דאנא
למדבר נפיקא וא"ל איהו אנא למדבר נמי
בעינא למיפק אי בעינא לאהדרינהו לך התם
מהדרנא לך: **מתני'** האומר לחבירו גזולתיך
הלויתני הפקדת אצלי ואני יודע אם החזרתי
לך אם לא החזרתי לך חייב לשלם אבל אם
אמר לו אני יודע אם גזולתיך אם הלויתני
אם הפקדת אצלי פטור מלשלם: **גמ'** איתמר
מנה לי בידך והלה אומר אני יודע רב הונא
ורב יהודה אמרי חייב ור"נ ור' יוחנן אמרי
פטור רב הונא ורב יהודה אמרי חייב ברי
ושמא ברי עדיף ר"נ ור' יוחנן אמרי פטור
אוקי ממונא בחזקת מריה תנן אבל אם
אמר לו אני יודע אם הלויתני פטור ה"ד
אולימא דלא קא תבע ליה רישא נמי
דלא קא תבע ליה אמאי חייב אלא דקתבע
ליה וקתני סיפא פטור מלשלם לא לעולם
דלא קא תבע ליה ורישא בבא לצאת ידי
שמים איתמר נמי א"ר חייא בר אבא א"ר
יוחנן האומר לחבירו מנה לי בידך והלה
אומר אני יודע חייב בבא לצאת ידי שמים:
מתני' הגונב טלה מן העדר והחזירו ומת
או נגנב חייב באחריותו לא ידעו בעלים לא
בגניבתו ולא בחזירותו ומנו את הצאן ושלימה
היא פטור: **גמ'** אמר רב לדעת צריך דעת
שלא לדעת מנין פוטור וכי קתני ומנו את
הצאן והיא שלימה אסיפא ושמאל אמר
בין לדעת בין שלא לדעת מנין פוטור וכי
קתני ומנו והיא שלימה פטור אכולה ורבי
יוחנן אומר לדעת מנין פוטור שלא לדעת אפי'
מנין נמי לא צריך וכי קתני ומנו את הצאן
והיא שלימה ארישא רב חסדא אמר לדעת
מנין פוטור שלא לדעת צריך דעת וכי קתני
ומנו את הצאן והיא שלימה ארישא אמר רבא
מ"ט

פרה רבוצה כו'. וגזלן לא משכה והוי כקרקעות ולר"א דאמר
שדה גזולת קונה פרה עמה וחייב לשלם דמטלטלין נקנין אגב
קרקע ולרבנן לא קנה שדה ולא פרה שדה: **מתני'** לא יחזיר
לו במדבר. אם אין זה תובעו אין זה יכול לכופו לקבל חוזה

או פקדונו במדבר ללאו מקום
שימור הוא: על מנה ללאו למדבר.
קס"ד שאמר לו לזה זה על מנת
שנלא למדבר וסל אפרע לך להכי
פריך פשיטא והא מנהה דהלא
לקבלו במדבר: **גמ'** ניסנה ליסנע.
אם ירצה מלוה דידו על העליונה:
(ו) אי נעיס לנאדוסיס ניהלך הסס
מהדרנא לך. ואשמועינן מנה דאע"ג
דלא תנאי גמור הוא דהא אי צנית
קאמר אפי' כיון ידיע דליהו נמי
למדבר פשיטא עס כרמו יקבלס: רז
הונא ורז יהודה אמרי חייב לשלם:
פטור. ומיהו ישבע כדאמר שאין
יודע שחייב לו כלום דלא עדיף
שמה ממדי דהא איני הוה טעין ליה
אין לך צידי כלום הוי משביעין ליה
שזענת היסת: דקא פטור ליה. ואל"ל
גולמני דהוי טענת צני: ללאו ידי
שמים. וכיון דקא מודי דודאי גזילה
לא נפיק ידי שמים עד דעביד
השבה אלל סיפא הואיל ולא גזלן
ידע ולא גזול ידע ליכא שום טענת
צני לא צריך למיפק ידי שמים:
אסתר נמי. דהיכא דנא לנאח ידי
שמים אפילו מאן דפטור ליה מדיני
אדם מודה דחייב היכא דליכא קלס
טענת צני הלכך רז הונא דלוקמה
רישא דנלא תבע הואיל ואיכא
קלס צני דהא גזלן ידע דגזילה
מעיקרא חייב צנא לנאח ידי שמים:
מתני' חייב צנאחירותו. דמכי
גנבה קס ליה דנשומיה והשבה דעצד
לא השבה היא עד שמועד להו
לצעלים: ומנו את הצאן. אחר שהחזירו

והיא שלימה הרי יש כאן דעת
צעלים: **גמ'** לדעת צריך דעת.
אם הכירו הצעלים שנגנב מהן טלה
צריך שידעו כשחזירותה ואי לא
הודע להו אע"ג דמנו את הצאן
והיא שלימה עדיין חייב צנאחירותה
כיון ידיע הויה ליה גזילה גמורה
וצעין השבה מעליותא: שלא לדעת.
לא הכירו צעלים קודם חזרה שמהא
לאנס חסירה כלום ולאחר חזרה מנו
את הצאן והיא שלימה פטור מנין:
אסיפא. לא ידעו הצעלים בגניבתו
ובחזרתו ומנו את הצאן והיא שלימה
פטור אלל ידעו לא מהני מנין:
ושמאל אמר בין לדעת בין שלא
לדעת מנין פוטור וכי קתני מנו את
הצאן אכולה. בין ידעו בין שלא

(א) כחזות יב: צ"מ יז:
קטן: ע"ש צ"ב קלס:
(ב) [קדושין מה: וש"נ].
(ג) [נדר"ף אהא רבא].
(ד) כן העמיק הב"י בגמרא
ובכ"מ ור"ב הש"ך בשם
רש"י.

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה רז נחמן
וסי' ראה ר"י את ר"מ
שחייב:

מוסף רש"י

ור"נ ור' יוחנן אמרי
פטור. מלמס, ומכל
מקום משביעין ליה שזענת
היסת עק הוה דרבי
שאלו יודע שזענת חייב לו
(כחזות יב).

רבינו חננאל

מתני'. הגזול את חבירו,
או שלוח הימנו, או
שהפקיד לו בישוב, לא
יחזיר לו במדבר וכולי.
ורמינהו מלוה משתלמת
בכל מקום, אבדה ופקדון
אין משתלמין אלא
במקומן. תירצה אביי
מלוה ניתנה ליתבע בכל
מקום, אבדה ופקדון לא
ניתנו ליתבע אלא...
מתני'. הגזול את חבירו או
שלוח הימנו או שהפקיד
לו בישוב לא יחזיר לו
במדבר. ורמינהו, מלוה
משתלמת בכל מקום
אבדה ופקדון אין
משתלמין אלא במקומן.
ותירצה אביי תני מלוה
ניתנה ליתבע בכל מקום,
אבדה ופקדון לא ניתנו
ליתבע אלא במקומן. על
מנת לצאת במדבר יחזיר
לו במדבר. אוקימנא כגון
דאמ' ליה נהוי האי פקדון
גבך ואמ' ליה האיך אנא
למדברא בעינא למיזל,
אמ' ליה אנא נמי התם קא
אולינא דאמ' הכי קאמי'
ליה אי מהדרת לי במדבר
מקיבלנא מינ'. מתני'.
האומר לחבירו גזולתיך,
הלויתני הפקדת אצלי
והחזירו ורמינהו, אוקימנא כגון דלא
תבע ליה אידיך. והאי
דקתאני חייב, קבא
לצאת ידי שמים. איתמר
מנה לי בידך והלה אומר
אני יודע רב נחמן ור'
יוחנן אמרי פטור ובבא
לצאת ידי שמים חייב.
איתמר נמי אמר ר' חיה
רב אבה אמר ר' יוחנן אמר
לי בידך והלה אומר אני
יודע חייב בבא לצאת ידי
שמים.

ידעו והכי משמע מתני' הגונב טלה ורישא דנשכירו צה הצעלים וידעו שנגנבה מהן קאי מדקתני סיפא לא ידעו מכלל דרישא צידעו
והחזירה ומת חייב צנאחירותו וכן לא ידעו בגניבתו ובחזירתו נמי חייב אלל מנו את הצאן והיא שלימה פטור בין רישא דידעו בין סיפא דלא
ידעו: ור' יוחנן אומר לדעת מנין פוטור שלא לדעת אפילו מנין לא צריך ומנו את הצאן ארישא. והכי קתני הגונב טלה דהיינו ידעו אחרי כן
והחזירו חייב צנאחירותו היכא דלא מנו אלל לא ידעו הצעלים בגניבתו ובחזרתו אפי' אין מנין או שמנו אפילו הויה ידיעה פטור: ורז חסדא
אמר לדעת מנין פוטור שלא לדעת צריך להודיעו. אם לא הודיעו אע"ג דמנו חייב ומנו את הצאן ארישא והכי משמע מתני' חייב
צנאחירות בין מנו בין לא מנו אימתי בזמן שלא ידעו צעלים בחזרתו ובגניבתו ואם מנו הך דרישא את הצאן לאחר חזרה פטור:
מ"ט